IMPORTANȚA ISTORICĂ A CREĂRII PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN PENTRU DEZVOLTAREA SOCIETĂȚII NOASTRE

DE

AUREL LOGHIN

În preajma aniversării semicentenarului Partidului Comunist Român, o privire retrospectivă asupra perioadei 1921—1971, trezește, firesc, un puternic sentiment al istoriei : o jumătate de veac de încordare dreaptă și îndrăzneli, de acumulare și dialectică înnoire, care au fertilizat imaginea României socialiste de astăzi.

Mai mult ca oricînd, prezentul trăit de întreaga țară, de amplă și multilaterală construcție socialistă, apare ca o sinteză a eforturilor eroice ale comuniștilor, care au făcut posibilă intrarea României în avanscena istoriei și exprimarea plenară a ființei sale naționale.

Cîteva mari momente ale istoriei Partidului Comunist Român compun un emoționant itinerar de organizare și luptă, de eroism și sacrificii, de victorii și mari realizări.

Constituirea Partidului Comunist Român, în toiul marilor bătălii de clasă dintre anii 1918—1921, a avut însemnătatea unui moment hotărîtor pentru dezvoltarea clasei muncitoare și a întregului popor, pentru istoria patriei noastre. Crescut din acumularea faptelor curajoase care au brăzdat pămîntul patriei noastre, Partidul Comunist Român, afirmîndu-se ca factor politic important însemna, totodată, așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, referindu-se la însemnătatea și perspectivele actului din 1921, ridicarea pe o treaptă superioară a luptei revoluționare, un puternic avînt al procesului de clarificare ideologică și politică a mișcării muncitorești, dezvoltarea conștiinței de clasă a proletariatului și a celorlalte mase muncitoare. „Continuînd lupta de veacuri pentru eliberarea socială și națională, cele mai bune tradiții ale mișcării muncitorești și socialiste din România, partidul comunist

este în noile condiţii istorice exponentul fidel al intereselor clasei muncitoare, ale întregului popor. Începînd din acest moment, clasa muncitoare, sub conducerea partidului comunist, a fost prezentă şi şi-a spus cuvîntul în toate evenimentele mai importante ale ţării, s-a situat în fruntea luptei pentru progres social" [1].

O dată cu crearea Partidului Comunist Român şi situarea sa în fruntea luptei maselor exploatate, o dată cu afirmarea sa ca o forţă politică de care trebuia să se ţină seama, clasele dominante au manifestat o puternică opoziţie, căutînd să împiedice, prin orice mijloace, activitatea comuniştilor. Măsurile represive, luate imediat, ca arestarea delegaţilor la Congresul de constituire, nu au putut însă frînge hotărîrea comuniştilor de a continua lupta. Astfel, în scurt timp, s-a alcătuit conducerea provizorie, s-a realizat reconstituirea organizaţiilor legale ale partidului şi reorganizarea sindicatelor pe baze revoluţionare, s-a asigurat reapariţia ziarului „Socialismul", suspendat o dată cu arestarea delegaţilor la Congres.

În asprele condiţii ale ilegalităţii, partidul comunist şi-a reorganizat activitatea, îmbinînd cu pricepere formele luptei legale cu cele ilegale, construindu-şi un puternic aparat ilegal, desfăşurînd o muncă susţinută în rîndurile sindicatelor, militînd pentru realizarea frontului unic muncitoresc, pentru eliberarea socială a celor ce muncesc.

În acei ani de grele lupte duse împotriva claselor dominante, Partidul Comunist Român s-a dovedit singura forţă capabilă să antreneze şi să mobilizeze nu numai clasa muncitoare şi ţărănimea, ci şi cele mai diferite pături sociale împotriva silniciei şi asupririi. Identificîndu-se cu interesele tuturor celor ce muncesc, acţionînd cu hotărîre împotriva nedreptăţii sociale, dînd înalte dovezi de patriotism, care au mers pînă la sacrificiul vieţii, comuniştii şi-au cîştigat stima şi simpatia întregului popor, dar şi ura claselor dominante.

În anii crizei economice, care au adus nenumărate greutăţi maselor muncitoare, cînd numărul şomerilor atinsese cifra nemaiîntîlnită pînă atunci, de 35% din totalul salariaţilor, cînd capitaliştii români căutau să arunce toate greutăţile crizei pe umerii celor ce muncesc, proletariatul, sub conducerea Partidului Comunist Român şi-a sporit forţa şi combativitatea, acţiunile sale cuprinzînd noi categorii de muncitori, care îmbinau tot mai mult, în luptele lor, revendicările economice cu cele politice. Grevele şi demonstraţiile, conflictele de muncă se succedau, dovedind adînca nemulţumire a oamenilor muncii, creşterea conştiinţei şi a forţei lor combative. Sub conducerea proletariatului, mase largi populare au desfăşurat mari lupte sociale îndreptate împotriva claselor dominante, împotriva ofensivei monopolurilor străine.

În faţa valului revoluţionar al maselor, Partidul Comunist Român

---

[1] Nicolae Ceauşescu, *Partidul Comunist Român — continuator al luptei revoluţionare şi democratice a poporului român, al tradiţiilor mişcării muncitoreşti şi socialiste din România*, Editura politică, Bucureşti 1966, p. 25.

a căutat noi forme de acţiune insistînd, la începutul anului 1929, asupra organizării frontului unic de jos, a întăririi activităţii în rîndurile sindicatelor revoluţionare a căror importanţă creştea, organizînd celule de fabrică mai ales în Valea Jiului, sub a căror conducere minerii vor pregăti greva de la Lupeni.

Două momente, cu deosebire, se impun în această perioadă prin amploarea, organizarea şi rezultatele lor. Mai întîi, greva minerilor de la Lupeni, care constituie nu numai prima mare bătălie de clasă din şirul luptelor sociale interne din această etapă, dar şi una din primele acţiuni cu caracter revoluţionar care au avut loc în Europa în anii crizei economice. Obiectivele urmărite, fermitatea acţiunii au avut un ecou imens în rîndurile proletariatului, au antrenat un mare număr de muncitori metalurgişti, forestieri, petrolişti, textilişti, portuari ş.a., care s-au ridicat hotărît împotriva politicii duse de clasele dominante. Extinderea spiritului revoluţionar, clarificarea politică şi ideologică a clasei muncitoare, influenţa organizaţiilor de partid au creat condiţiile pentru cea de a doua mare ridicare a proletariatului român, în anul 1933.

Luptele muncitorilor ceferişti şi petrolişti, organizate şi conduse de Partidul Comunist Român, cu o deosebită semnificaţie naţională şi internaţională, au constituit o manifestare de înaltă combativitate, spirit de sacrificiu şi eroism proletar pentru apărarea intereselor maselor muncitoare, a libertăţii şi demnităţii naţionale a poporului român. Prin implicaţiile lor interne şi internaţionale, luptele ceferiştilor şi petroliştilor au sporit imens autoritatea şi prestigiul clasei muncitoare ca cea mai înaintată forţă socială, relevînd influenţa politică pe care o reprezenta partidul, prestigiul dobîndit. De la ilegalizare şi pînă la procesul ceferiştilor şi petroliştilor, timp de aproape un deceniu, nu s-a vorbit niciodată cu atîta curaj, fără teamă în faţa autorităţilor, despre partidul comunist şi principiile sale, despre conducătorii muncitorilor.

Într-un moment greu din istoria poporului nostru, reiese cu evidenţă că Partidul Comunist Român a apreciat judicios gradul de dezvoltare a clasei muncitoare care dispunea de forţa necesară pentru a se împotrivi exploatării capitaliste şi adîncirii înfeudării ţării imperialiştilor străini.

Luptele proletariatului român, desfăşurate la scurt timp după instaurarea dictaturii hitleriste în Germania, au avut şi o însemnătate internaţională, marcînd prima mare ridicare, în cadrul acţiunilor proletariatului internaţional, împotriva pericolului fascist. Împotrivirea clasei noastre muncitoare a constituit o puternică ripostă dată fascismului.

Maturizată prin concepţie şi forme de luptă, prin aspra experienţă trăită, clasa muncitoare, reprezentînd interesele vitale ale poporului român, s-a situat permanent în fruntea acţiunilor îndreptate împotriva forţelor reacţionare, fasciste, care voiau să ajungă la conducerea ţării. Chemată de însuşi procesul istoric al dezvoltării societăţii să constituie forţa principală în lupta împotriva fascismului, care devenise primejdia

iminentă pentru independența și ființa națională a României, clasa muncitoare și-a concentrat toate eforturile pentru realizarea unității sale, pentru crearea unui larg front patriotic antihitlerist. În aceste condiții, Partidul Comunist Român a acționat cu hotărîre în vederea realizării unității tuturor forțelor democratice și patriotice, pentru asigurarea independenței și suveranității țării.

Înțelegînd și sprijinind starea de spirit antifascistă a maselor populare, a diferitelor categorii sociale, Partidul Comunist Român a depus susținute eforturi pentru crearea unor organizații democratice, care au desfășurat o vastă acțiune potrivnică fascismului. Astfel, în perioada 1933—1937 au existat peste 30 de organizații, asociații, ligi democratice antifasciste și peste 300 de ziare și reviste care contribuiau la intensificarea împotrivirii față de hitleriști. În cadrul luptei împotriva fascismului, trebuie subliniată activitatea desfășurată în anii 1933—1934 de către Comitetul național antifascist, care a reușit să atragă grupări și personalități politice în lupta patriotică, pentru a bara calea fascismului. Poporul român se pronunța, astfel, tot mai mult, cu toate greutățile întîmpinate din partea aparatului represiv de stat, împotriva pericolului nazist, acționa cu forțe sporite pentru apărarea democrației și independenței naționale, pentru pace. Comuniștii au militat, de asemenea, permanent pentru prietenie și bună vecinătate cu Uniunea Sovietică, desfășurînd o intensă activitate împotriva propagandei antisovietice dusă de cercurile cele mai reacționare ale claselor dominante.

Partidul Comunist Român a acordat o mare însemnătate organizării diferitelor acțiuni împotriva fascismului pe plan internațional. Astfel, în cadrul manifestărilor de solidaritate cu mișcarea antifascistă internațională se înscriu acțiunile de sprijinire a luptei antifasciștilor bulgari implicați în procesul de la Leipzig, în anul 1933, a insurecției antifasciste, din februarie 1934, în Austria, a luptei poporului etiopian împotriva fascismului italian în 1935. În anul 1936, Partidul Comunist Român manifestă, de asemenea, solidaritatea cu Frontul popular din Franța, cu lupta pentru apărarea Republicii Spaniole, cu lupta de eliberare a lui Ernst Thälmann și a celorlalți antifasciști germani, apoi cu lupta poporului chinez împotriva agresiunii japoneze. Tot acum, poporul român, sub conducerea partidului comunist, înfierînd actele de agresiune fățișă ale Germaniei hitleriste, a protestat împotriva anexării Austriei, în martie 1938, și a invadării Cehoslovaciei de către trupele naziste în toamna aceluiași an. Uriașul val de proteste împotriva cotropirii întregii Cehoslovacii, în martie 1939, împotriva invadării Albaniei de către Italia fascistă, în aprilie 1939, sprijinirea refugiaților polonezi care, în urma atacării Poloniei, în toamna anului 1939, de către Wermachtul nazist, au trecut prin țara noastră, sînt acte care se înscriu cu prestigiu în lupta Partidului Comunist Român contra fascismului pe plan internațional.

Consecvent politicii sale de apărare a independenței naționale și a integrității teritoriale a țării, partidul comunist, s-a ridicat cu hotărîre, în anul 1940, împotriva odiosului dictat de la Viena, atrăgînd masele din întreaga țară în protestul împotriva nedreptății făcută poporului român de către Germania nazistă și Italia fascistă. În timpul acestor uriașe demonstrații, masele populare au restabilit unele drepturi și libertăți, printre care cele mai de seamă erau dreptul de întrunire și libertatea cuvîntului.

O dată cu instaurarea dictaturii militaro-fasciste, formele de acțiune împotriva hitlerismului devin și mai intense și mai frecvente. Partidul comunist, avertizînd poporul român, în septembrie 1940, asupra pericolului grav care amenința însăși ființa noastră națională, chema la luptă pentru înlăturarea dictaturii antonesciene. Rezistența antifascistă, organizată și condusă de comuniști, s-a transformat, în scurt timp, într-o puternică mișcare de masă, reușind să antreneze masele populare, precum și diferite organizații și cercuri politice în lupta împotriva înrobirii țării Germaniei naziste, împotriva participării României la războiul hitlerist. Astfel, s-a constituit, din inițiativa Partidului Comunist Român, în anul 1943, Frontul patriotic antihitlerist, care a dat un nou impuls rezistenței antifasciste.

În condițiile creșterii stării de spirit antifasciste în rîndurile maselor, Partidul Comunist Român a asigurat în această luptă rolul conducător al proletariatului, singura clasă consecvent revoluționară.

Continuînd acțiunea întreprinsă, încă în toamna anului 1943, în vederea realizării unității de acțiune a clasei muncitoare, Partidul Comunist Român a intensificat contactul cu Partidul social democrat. Cu toate greutățile ce existau datorită prezenței trupelor germane pe teritoriul țării, cu toate că Gestapoul și siguranța procedau cu cruzime împotriva oricăror nemulțumiri față de situația în care fusese adusă țara, Frontul Unic Muncitoresc se realizează la sfîrșitul lunii aprilie 1944.

În vara anului 1944, Partidul Comunist Român, continuînd acțiunea de coalizare a tuturor forțelor, stabilește înțelegeri cu o grupare liberală și cu cercurile palatului regal, care vedeau imposibilitatea găsirii unei soluții de ieșire din criză fără comuniști. Aceasta a făcut ca și conducătorii partidului național-țărănesc și național-liberal, de teama de a nu rămîne în afara evenimentelor, să accepte un acord cu partidul comunist și partidul social democrat. Se formează, astfel, în iunie 1944, Blocul partidelor democratice, care prevedea înlăturarea regimului de dictatură și înlocuirea lui cu un regim constituțional, ieșirea României din Axă și eliberarea țării de ocupația germană, alăturarea țării coaliției Națiunilor Unite, restabilirea independenței și suveranității naționale.

Pregătirea insurecției naționale antifasciste relevă cu pregnanță capacitatea organizatorică și politică a partidului comunist, modul cre-

ator în care a aplicat principiile marxism-leninismului la condițiile țării noastre, supleţea tacticii sale. Crearea unor alianţe largi, care porneau de la clasa muncitoare, ajungînd pînă la monarhie, reprezintă un exemplu unic în istoria luptelor revoluționare.

În fața precipitării evenimentelor pe plan internațional, în fața iminentei înfrîngeri a Germaniei naziste, Partidul Comunist Român a intensificat acțiunile de pregătire a insurecției. Pregătită în amănunțime, ținîndu-se seama de raportul de forțe pe plan intern, cît și de evenimentele pe plan internațional, Partidul Comunist Român a considerat că se putea trece la înfăptuirea insurecției naționale antifasciste.

Victoria istorică a insurecției antifasciste naționale, care a dus la eliberarea țării de sub jugul fascist, a asigurat recucerirea și consolidarea independenței și suveranității țării, a subliniat capacitatea poporului român de a-și putea rezolva problemele fundamentale cerute de momentul istoric. „Insurecția armată, sublinia, în acest sens, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a fost rodul acțiunii unite a celor mai largi forțe politice naționale, armatei, formațiunilor patriotice, al adeziunii depline la lupta antifascistă a maselor populare. În înfăptuirea acestui act de importanță crucială pentru destinele României rolul hotărîtor l-au avut clasa muncitoare și avangarda sa revoluționară, Partidul Comunist Român“ [2].

Armata română, întorcînd armele împotriva Germaniei naziste, a contribuit la dezorganizarea și apoi la înfrîngerea armatelor fasciste din sud-estul Europei, ajutînd, astfel, la scurtarea duratei războiului. Luptînd în comun cu ostașii sovietici, ostașii români, după eliberarea întregului teritoriu al țării, au contribuit la eliberarea Ungariei și Cehoslovaciei. Prin uriașe eforturi materiale și grele jertfe, poporul român și-a adus astfel contribuția de preț la zdrobirea definitivă a nazismului. În aceste lupte grele, cu un dușman care amenința întreaga omenire cu distrugere și moarte, s-a cimentat prietenia dintre ostașii români și sovietici, dintre poporul român și popoarele Uniunii Sovietice.

Participarea României la războiul împotriva Germaniei naziste a fost o continuare a luptei antifasciste și antiimperialiste a întregului popor, strîns legată de lupta pentru asigurarea independenței și suveranității naționale redobîndite prin insurecție. Victoria insurecției naționale antifasciste de la 23 August 1944, organizată și condusă de Partidul Comunist Român, a contribuit nu numai la eliberarea națională ci a creat, totodată, condițiile pentru înlăturarea definitivă a claselor exploatatoare din viața politică. *Faptul că revoluția democrat-populară s-a dezvoltat nemijlocit din mișcarea antifascistă a întregului popor* a avut o deosebită importanță pentru lărgirea bazei social-politice, pentru antrenarea în jurul clasei muncitoare a tuturor forțelor progresiste ale națiunii. Înfrîngerea definitivă a Germaniei naziste a înlăturat po-

---

[2] Nicolae Ceaușescu, *Raport la cel de al X-lea Congres al Partidului Comunist Român*, Editura politică, București 1969, p. 6—7.

sibilitatea sprijinirii rămășițelor fasciste din interior, a celor mai reacționare cercuri ale burgheziei și moșierimii. Victoria asupra hitlerismului avea, astfel, menirea să ajute lupta revoluționară a maselor împotriva reacțiunii interne, în vederea instaurării și consolidării cuceririlor obținute de popor prin uriașa sa ridicare insurecțională.

După victoria insurecției naționale, Partidul Comunist Român, ținînd seama atît de condițiile interne, cît și de cele externe în care se desfășura procesul revoluționar, a militat cu hotărîre pentru unirea tuturor forțelor sociale capabile să ducă revoluția înainte.

Creșterea rolului conducător al clasei muncitoare în revoluție, organizarea sindicatelor, a tineretului, a femeilor, a intelectualității, activizarea politică a maselor țărănești, găsirea formelor organizatorice de luptă a maselor largi populare au creat premisele necesare pentru unirea în jurul clasei muncitoare, și sub conducerea sa, a tuturor partidelor și forțelor democratice interesate în desăvîrșirea procesului revoluționar.

Revoluția din România demonstrează faptul că politica marxist-leninistă a Partidului Comunist Român, de realizare a unui larg front de alianțe, a avut un caracter profund democratic, reușind să atragă în luptă forțe și categorii sociale, din cele mai diferite, interesate în transformări economice și sociale. Coalizarea tuturor forțelor patriotice în cadrul Frontului Național Democrat, sub conducerea Partidului Comunist Român, a determinat posibilitatea izolării și îndepărtării definitive a partidelor burghezo-moșierești din viața politică a țării, a consolidat victoria revoluției.

Urmărind întărirea permanentă a rîndurilor sale, creșterea influenței politice și ideologice, Partidul Comunist Român a reușit să stăpînească toate formele și laturile activității sociale, pentru înlocuirea unei forme de luptă cu alta, în funcție de etapele revoluției.

Instaurarea la 6 martie 1945, a primului guvern democratic din istoria țării, cîștigarea bătăliei alegerilor din noiembrie 1946, înlăturarea din guvern, în noiembrie 1947, a ultimilor reprezentanți ai burgheziei, abolirea monarhiei și proclamarea Republicii în luna decembrie a aceluiași an au confirmat justețea tacticii marxist-leniniste, aplicată în mod creator la condițiile concrete ale țării noastre de către Partidul Comunist Român. Conducerea activității revoluționare a maselor de către partidul comunist a asigurat victoriile de importanță istorică obținute pas cu pas în lupta împotriva reacțiunii, pentru instaurarea puterii populare și construcția societății socialiste.

Revoluția și construcția socialismului au avut drept obiectiv fundamental edificarea noii orînduiri, ceea ce impunea lichidarea insuficientei dezvoltări economice a țării noastre, transformarea României într-o țară care să dispună de o industrie dezvoltată și de o agricultură modernizată. Numai realizarea unui asemenea program de dezvoltare a României putea să ducă la făurirea acelor premise de ordin

obiectiv, care să asigure, în mod real, creşterea nivelului de trai al poporului român, înaintarea lui pe calea progresului economic şi social.

Sarcina politică imediată, de rezolvarea căreia depindea înfăptuirea întregului program de construire a socialismului, era realizarea unităţii clasei muncitoare în cadrul unui singur partid marxist-leninist. Făurirea partidului unic al clasei muncitoare, în februarie 1948, a reprezentat, subliniază tovarăşul Nicolae Ceauşescu, „o necesitate obiectivă a dezvoltării revoluţiei în ţara noastră, asigurînd condiţiile pentru înfăptuirea cu succes a misiunii istorice a proletariatului — de clasă conducătoare în revoluţia şi construcţia socialistă". [3]

Cel de-al VI-lea Congres al partidului nostru a elaborat, totodată, direcţiile de dezvoltare economică şi culturală a ţării, care aveau în vedere industrializarea şi transformarea regiunilor patriei în puternice centre economice, cooperativizarea agriculturii, dezvoltarea ei intensivă şi multilaterală, înflorirea vieţii culturale şi ştiinţifice. Realizarea acestui vast program a dus la transformări structurale în viaţa României contemporane. Faptul este concretizat în dinamica dezvoltării ţării pe drumul socialismului, punîndu-se în centrul atenţiei industrializarea, singura cale eficientă care putea să asigure, şi a asigurat, întaintarea continuă a României spre progres şi civilizaţie. Trecerea principalelor mijloace de producţie din industrie, la 11 iunie 1948, în mîinile poporului, a determinat crearea unui puternic sector socialist în economie. Aceasta a permis trecerea la dezvoltarea planificată a economiei naţionale, element hotărîtor al asigurării progresului general al României.

O latură esenţială a industrializării României a constituit-o electrificarea, valorificarea resurselor energetice ale ţării. În cadrul politicii de industrializare, concepută într-o largă perspectivă, un accent deosebit s-a pus pe dezvoltarea cu prioritate a industriei grele. Ea a asigurat şi asigură, în continuare, dotarea cu instalaţii şi utilaje a fabricilor, transporturilor, industriei de larg consum, cît şi a mecanizării şi chimizării agriculturii. Datorită politicii consecvente a Partidului Comunist Român, de industrializare a ţării, au crescut forţele de producţie, care au fost repartizate raţional pe întreg cuprinsul ţării. Producţia industrială, care s-a dublat, în medie, la fiecare cinci ani era, în anul 1970, de 17 ori mai mare decît în anul 1938 şi de peste 11 ori mai mare decît aceea din anul 1950. Ritmul mediu anual de creştere a producţiei industriale a fost, în cincinalul 1966—1970, de 11,8%.[4] Înfăptuirea planurilor decenale de electrificare a ţării a creat

[3] Nicolae Ceauşescu, *Cuvîntare la sesiunea jubiliară a Marii Adunări Naţionale consacrată celei de a XXV-a aniversări a eliberării patriei de sub jugul fascist*, Editura politică, Bucureşti, 1969, p. 25.

[4] *Comunicat cu privire la îndeplinirea planului de dezvoltare economico-socială a Republicii Socialiste România în perioada 1966—1970*, Editura politică, Bucureşti, 1971, p. 8.

posibilitatea ca România să producă, la sfîrșitul anului 1970, 31,5 miliarde Kwh, față de 1,1 miliarde în anul 1938.

Dezvoltarea industriei a permis României să-și consolideze legăturile economice cu alte țări, să devină un partener căutat pe piața mondială. Ea acordă asistență tehnică și oferă utilaj complet pentru fabrici în țări ca Iran, India, R.A.U., Afganistan, etc. În același timp, progrese însemnate au fost înregistrate în domeniul industriei de larg consum.

O altă problemă social-economică de importanță majoră a fost problema agrară. În elaborarea și înfăptuirea politicii de transformare a agriculturii, Partidul Comunist Român a pornit, înainte de toate, de la particularitățile agriculturii românești, caracterizată, printre altele, prin existența unei puzderii de gospodării țărănești mici, cu slabă productivitate, incapabile să asigure dezvoltarea forțelor de producție la sate, în funcție de cerințele economiei și ale consumului populației, de cuceririle științei și tehnicii moderne.

Elaborat în anul 1949, și completat ulterior în hotărîrile partidului comunist, planul de cooperativizare a agriculturii a dus la reorganizarea agriculturii României, prin trecerea de la formele inferioare ale cooperației la formele ei superioare. Datorită politicii științifice a Partidului Comunist Român, masele de țărani, care reprezentau peste două treimi din populația țării, au fost atrase pe făgașul socialismului, trecînd de la mica lor gospodărie, bazată pe o tehnică înapoiată, la mari cooperative agricole de producție, înzestrate cu un mare număr de mașini agricole moderne. Reorganizarea producției și a relațiilor sociale la sate a permis creșterea continuă a producției agricole, factor de seamă în echilibrarea economiei naționale, în satisfacerea nevoilor de consum.

Sprijinirea țărănimii de către statul socialist, prin importante mijloace materiale a determinat victoria socialismului la sate. Astfel, numai în cincinalul trecut s-au investit în agricultură peste 37 miliarde lei. Agricultura României dispunea la sfîrșitul anului 1970 de 107,5 mii de tractoare și 50,2 mii de alte mașini. Suprafața arabilă revenea, în medie, pe un tractor, în anul 1970, la 91 ha, față de 121 ha în anul 1965.

Făurirea modului de producție socialist a fost însoțită de adînci transformări în domeniul social-cultural. Învățămîntul a fost reorganizat pe baze științifice, procesul instructiv adaptat cerințelor dezvoltării contemporane a științei și tehnicii. Știința și cultura românească, cu bogate tradiții, a dobîndit realizări tot mai mari prin perfecționarea și îndrumarea activității de cercetare științifică și de formare a cadrelor. În același timp s-a acordat o atenție deosebită răspîndirii culturii în rîndurile maselor largi ale poporului. Întărirea legăturilor științifice și culturale ale României cu alte țări au permis intensificarea schimbului de valori culturale. Socialismul a creat condiții necesare înfloririi

continue a culturii naționale, la baza căreia stă ideologia marxist-leninistă.

Avîntul general al modului de producție socialist s-a manifestat prin consecințe imediate asupra nivelului de trai material și cultural al poporului. Au sporit astfel veniturile salariaților și ale țărănimii. Veniturile provenind din salarii au crescut, în anul 1970, cu mai mult de 50%, față de 1965. În urma creșterii cheltuielilor social-culturale de la bugetul statului, veniturile suplimentare ale unei familii au crescut de la 3.600 lei în 1965, la 5500 în anul 1970.[5] A crescut numărul de locuințe în orașe și la sate, atingînd cifra de aproape 660.000, dintre care 334.000 din fondurile statului sau cu credite acordate de stat.[6] Au fost construite mii de școli, așezăminte culturale, instituții de ocrotire a sănătății.

Transformările din domeniul politic și economic au determinat adînci prefaceri și în cadrul structurii de clasă a României. Dispariția claselor exploatatoare a fost însoțită de schimbări substanțiale în noua structură socială, cît și în interiorul claselor sociale existente în socialism. Forța socială care a avut rolul hotărîtor în înfăptuirea procesului de edificare a socialismului în patria noastră a fost alianța clasei muncitoare cu țărănimea, sub conducerea Partidului Comunist Român. „Unitatea de nezdruncinat a muncitorilor, țăranilor, intelectualilor, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, este forța care asigură trăinicia de granit a orînduirii noastre, progresul și prosperitatea patriei"[7]. Orînduirea socialistă a asigurat poporului român, într-un timp scurt, un înalt grad de dezvoltare neîntîlnit în istoria sa.

Edificarea noii orînduiri a fost însoțită nu numai de statornicirea ci și de dezvoltarea, sub toate aspectele, și în mod permanent, a democrației socialiste.

În concepția Partidului Comunist Român, făurirea socialismului și comunismului nu poate fi concepută fără participarea crescîndă și efectivă a tuturor cetățenilor țării la complexa operă de guvernare. Acest fapt derivă din drepturile și libertățile pe care socialismul le conferă, și care asigură respectarea demnității umane și afirmarea pe multiple planuri a personalității. Importanta prevedere a Constituției Republicii Socialiste România, egalitatea în drepturi a tuturor cetățenilor, fără deosebire de naționalitate, rasă, sex sau religie este garantată de statul socialist. Spre deosebire de vechea orînduire, în socialism poziția persoanei este determinată de capacitatea și munca prestată, de contribuția adusă la edificarea noii societăți.

---

[5] *Ibidem*, p. 49.

[6] *Ibidem*, p. 55.

[7] Nicolae Ceaușescu, *Partidul Comunist Român — continuator al luptei revoluționare și democratice a poporului român, al tradițiilor mișcării muncitorești și socialiste din România*, Editura politică, București, 1966, p. 62.

Moment de seamă în evoluția României pe drumul construirii socialismului, cel de al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român, din 1965, are meritul că a elucidat o serie de probleme de ordin teoretic și practic, de mare însemnătate pentru înaintarea țării noastre în direcția edificării societății socialiste multilateral dezvoltate. La Congres a fost elaborat un amplu program de dezvoltare a țării noastre, care s-a înfăptuit cu succes, ceea ce a determinat ridicarea întregii activități economice și social-culturale pe o treaptă nouă, superioară. Aceste măsuri se refereau, în principal, la perfecționarea conducerii și planificării economiei naționale, la perfecționarea metodelor de organizare și conducere a vieții sociale și de stat, la îmbunătățirea organizării administrativ teritoriale a țării.

Etapa de experiență și realizări parcursă de România socialistă a făcut posibil, în 1969, în cadrul celui de al X-lea Congres al Partidului Comunist Român, să se elaboreze, pe baza unei ample analize a actualei etape de dezvoltare a țării, un complex program de dezvoltare a societății românești în următorul deceniu. Obiectivul fundamental al acestui program, îl constituie dezvoltarea și perfecționarea continuă a bazei materiale a țării, făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate.

Manifestîndu-se tot mai mult ca forță conducătoare în societate, Partidul Comunist Român, acționează ferm pentru crearea premiselor în vederea înfăptuirii acestui țel major, concretizat în planul cincinal 1971—1975 și în liniile de perspectivă a dezvoltării economiei naționale pînă în anul 1980. Acestea presupun creșterea intensivă a forțelor de producție, făurirea unei economii avansate, a unei industrii și agriculturi moderne, dezvoltarea continuă a științei, învățămîntului și culturii, factori de bază ai progresului și civilizației, crearea condițiilor în vederea ridicării bunăstării materiale și spirituale a tuturor oamenilor muncii, perfecționarea continuă a relațiilor de producție, a organizării societății, crearea cadrului organizatoric care să permită manifestarea în sfera vieții sociale a fiecărui cetățean, participarea activă a maselor populare la conducerea treburilor țării, adîncirea și perfecționarea continuă a democrației socialiste. Prin înfăptuirea programului stabilit de către Congresul al X-lea, se pun baze trainice trecerii treptate a Republicii Socialiste România spre comunism, societatea care va ridica omenirea pe noi trepte de civilizație atît materială cît și spirituală.

Parte componentă a procesului ascendent de dezvoltare a țării noastre, politica externă a partidului comunist și a statului socialist român reprezintă un factor activ al comunității internaționale. Ca membră a O.N.U., din decembrie 1955, România socialistă desfășoară o politică externă de pace, de dezvoltare a colaborării între popoare.

Țara noastră militează consecvent pentru respectarea dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, fără imixtiuni în treburile

sale interne, pentru respectarea suveranității, independenței naționale și egalității în drepturi. Republica Socialistă România a pus și va pune și în viitor în centrul politicii sale externe colaborarea, prietenia și alianța strînsă cu toate țările socialiste. Prin aceasta, România contribuie la dezvoltarea continuă a relațiilor de prietenie, alianță și colaborare multilaterală cu statele socialiste, de care este legată prin comunitatea de țel, construirea socialismului și comunismului.

Totodată, Republica Socialistă România desfășoară o vastă și susținută activitate de lărgire a colaborării, în toate domeniile: economic, politic, tehnico-științific, cultural cu toate statele lumii, pe baza principiilor coexistenței pașnice a statelor cu orînduiri sociale diferite. Fiind țară europeană, ea a pus și pune, un mare accent pe necesitatea asigurării păcii și securității pe continent. Prin această poziție, România își aduce contribuția la înfăptuirea unui deziderat major al contemporaneității. Țara noastră se pronunță pentru lichidarea blocurilor militare și a bazelor militare de pe teritorii străine, pentru instaurarea unui climat de destindere, de încredere și colaborare multilaterală între state.

Detașament activ al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, Partidul Comunist Român și-a manifestat constant solidaritatea internațională cu clasa muncitoare, cu forțele progresiste din întreaga lume. Partidul Comunist Român militează neobosit pentru consolidarea și dezvoltarea sistemului mondial socialist, pentru dezvoltarea relațiilor principiale în cadrul mișcării comuniste și muncitorești internaționale, a depus și va depune toate eforturile pentru păstrarea celui mai de preț bun al clasei muncitoare — unitatea, pentru apărarea celui mai de preț bun al tuturor popoarelor — pacea.

Jumătatea de secol care s-a scurs de la înființarea Partidului Comunist Român, anii revoluției și construcției socialiste au reliefat în mod pregnant rolul său de forță politică conducătoare în istoria noastră contemporană. Partidul Comunist Român a știut să unească, pe baza politicii sale marxist-leniniste, eforturile creatoare ale întregului popor român în lupta împotriva claselor exploatatoare, în marea acțiune de construire a societății socialiste pe pămîntul României. Creșterea rolului conducător al partidului comunist s-a afirmat ca o necesitate imperioasă în dezvoltarea societății românești. Prezența activă a Partidului Comunist Român este permanent simțită în toate domeniile vieții noastre sociale. Ea se manifestă prin vasta acțiune de soluționare științifică a complexelor probleme ridicate de dezvoltarea impetuoasă a construcției socialiste. „Partidul Comunist Român, reliefa tovarășul Nicolae Ceaușescu, îndeplinește rolul de centru vital al întregului nostru sistem social. Funcționarea normală a aces-

tui centru reprezintă condiția sine qua non a dezvoltării continue a societății socialiste [8].

La aniversarea semicentenarului său, Partidul Comunist Român se poate bucura de marile realizări obținute de întregul nostru popor sub conducerea comuniștilor, realizări, care au atras admirația lumii întregi. Toate acestea dovedesc capacitatea Partidului Comunist Român de a da răspunsurile corespunzătoare cerute de specificul dezvoltării societății românești, de a realiza forța și trăinicia orînduirii noastre socialiste. Conducerea poporului nostru de către Partidul Comunist Român, marile realizări contemporane s-au bazat pe fermitatea revoluționară îmbinată cu o tactică suplă, folosită în diferite faze ale procesului revoluționar și în etapa de construcție socialistă.

Fervoarea autentică ce caracterizează azi toate domeniile de activitate ale României socialiste apare tot mai pregnant ca rezultat al eforturilor Partidului Comunist Român, care a creat conștiința marilor imperative ale dezvoltării națiunii noastre socialiste și ale afirmării ei plenare pe tărîm internațional.

---

[8] Nicolae Ceaușescu, *Raport la cel de al X-lea Congres al Partidului Comunist Român*, Editura politică, București, 1969, p. 83.